

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้ประกอบการส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์” ในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Serve Research) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากผู้ประกอบการส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์โดยใช้โปรแกรมกลุ่มตัวอย่างได้ จำนวน ๑๕๑ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้ประกอบการส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ตามสถานภาพส่วนบุคคล เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ผลการวิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น ๕ ส่วน ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้ประกอบการส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้ประกอบการส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

๔.๔ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้ประกอบการส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และ รายได้ โดยใช้ค่าความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๙๑)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ	ชาย	๑๓๘	๗๑.๕
	หญิง	๕๓	๒๗.๕
๒. อายุ	๓๐-๔๐ ปี	๗๕	๓๙.๘
	๔๑-๕๐ ปี	๕๘	๓๐.๑
	๕๑-๖๐ ปี	๕๕	๒๘.๘
๓. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	๒๐	๑๐.๕
	มัธยมศึกษา	๑๕๑	๗๘.๒
	อนุปริญญาขึ้นไป	๒๐	๑๐.๕
๔. ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน	๘๐	๔๑.๕
	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๑๐๐	๕๑.๘
	กำนัน	๑๑	๕.๗
๕. รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ บาท	๑๐๐	๕๑.๘
	๖,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๘๐	๔๑.๕
	๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๑	๕.๗
รวม		๑๙๑	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕ เพศหญิง จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ มีอายุ ๓๐-๔๐ ปี จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๘ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๒ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘ และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘

๔.๒ ระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์
 ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความ
 เข้าใจในการนำหลักสัปปริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการ
 ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง ๗ ด้าน โดยภาพรวม

(n=๑๙๑)

ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ใน อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ รู้สาเหตุของปัญหา และรู้จัก หลักเกณฑ์ในการบริหารงาน	๓.๕๖	๐.๗๑	มาก
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล รู้ความมุ่งหมาย	๓.๕๔	๐.๗๒	มาก
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน ว่าตนเป็นใคร มีฐานะหน้าที่อะไร	๓.๘๑	๐.๗๒	มาก
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ คือ เป็นอยู่อย่างพอเพียง	๓.๖๑	๐.๗๑	มาก
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาล คือรู้จักแบ่งเวลา และ รักษาเวลา	๓.๖๔	๐.๖๙	มาก
๖. ความเป็นผู้รู้จักบริษัท รู้จักสังคม ชุมชนและพวกพ้อง	๓.๖๐	๐.๗๓	มาก
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล คือ รู้จักใช้คน	๓.๓๒	๐.๘๗	ปานกลาง
รวม	๓.๕๘	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพุทธของ
 ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง ๗ ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{X}$ =๓.๕๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ส่วน
 ด้านอื่นๆอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ

(n=๑๙๑)

ธัมมัญญตา (ความเป็นผู้รู้จักเหตุ)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. รู้สาเหตุของปัญหาอย่างแท้จริง	๓.๗๑	๐.๙๐	มาก
๒. รักษากฎระเบียบขององค์กร	๓.๕๘	๐.๙๒	มาก
๓. สามารถแก้ปัญหาจากสาเหตุที่มี	๓.๔๕	๐.๙๓	มาก
๔. ตัดสินใจด้วยการพิจารณาถึงสาเหตุเสมอ	๓.๕๘	๐.๘๘	มาก
๕. รู้จักใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาโดยพิจารณาถึงเหตุเสมอ	๓.๕๑	๐.๙๙	มาก
รวม	๓.๕๖	๐.๗๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๕๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็น
ผู้รู้จักผล

(n=๑๙๑)

อัตถิยัตตา (ความเป็นผู้รู้จักผล)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. การใช้สติปัญญาในการพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่จะตามมา	๓.๖๓	๐.๘๕	มาก
๒. การคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานภายในองค์กร	๓.๕๒	๐.๙๐	มาก
๓. เอาผลลัพธ์ที่ได้ มาใช้ในการวางแผนในการพัฒนาองค์กร	๓.๔๙	๐.๙๗	มาก
๔. มีเหตุผลทำให้เป็นที่เคารพต่อคนภายในองค์กรและคน ทั่วไป	๓.๕๒	๐.๙๖	มาก
๕. รู้จักใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงผลกระทบ เสมอ	๓.๕๓	๐.๙๗	มาก
รวม	๓.๕๔	๐.๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักผล
ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็น
ผู้รู้จักตน

(n=๑๙๑)

อัตรัดัญตา (ความเป็นผู้รู้จักตน)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำรู้ชัดในหน้าที่ ที่ตนปฏิบัติ	๓.๙๖	๐.๘๕	มาก
๒. ผู้นำรู้จักปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี	๓.๗๐	๐.๙๑	มาก
๓. ผู้นำมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	๓.๖๖	๐.๙๗	มาก
๔. ผู้นำไม่ละทิ้งประเพณีวัฒนธรรมเดิมของตน	๓.๘๘	๑.๐๐	มาก
๕. รู้จักวางตนให้น่าเคารพนับถือ	๓.๘๒	๐.๙๙	มาก
รวม	๓.๘๑	๐.๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักตน
ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๑$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็น
ผู้รู้จักประมาณ

(n=๑๙๑)

มัตตัญญูตา (ความเป็นผู้รู้จักประมาณ)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำมีความพอดีในการทำงาน	๓.๗๙	๐.๘๔	มาก
๒. ผู้นำมีความพอเพียงในการดำเนินชีวิต	๓.๕๙	๐.๘๙	มาก
๓. ผู้นำมีความโปร่งใสสามารถเข้าไปตรวจสอบได้	๓.๖๒	๑.๐๔	มาก
๔. ผู้นำเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	๓.๕๙	๐.๙๘	มาก
๕. ผู้นำรู้ความต้องการของคนภายในองค์กรและนอก องค์กรเป็นอย่างดี	๓.๔๕	๐.๙๔	มาก
รวม	๓.๖๑	๐.๗๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จัก
ประมาณในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๖๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็น
ผู้รู้จักกาล

(n=๑๙๑)

กัลัญญดา (ความเป็นผู้รู้จักกาล)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำรู้ชัดในหน้าที่ที่ตนจะต้องทำ	๓.๘๕	๐.๘๙	มาก
๒. ผู้นำรู้ชัดถึงกาลเทศะในการปฏิบัติหน้าที่	๓.๗๓	๐.๘๖	มาก
๓. เป็นคนตรงต่อเวลารู้จักรักษาเวลาในเวลางาน	๓.๖๔	๑.๐๓	มาก
๔. สามารถทำงานแข่งกับเวลาได้เป็นอย่างดี	๓.๕๗	๐.๙๑	มาก
๕. สามารถใช้เวลาที่ดำรงตำแหน่งดำเนินนโยบายได้อย่างเหมาะสม	๓.๔๒	๐.๙๒	มาก
รวม	๓.๖๔	๐.๖๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จัก
กาล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็น
ผู้รู้จักบริษัท

(n=๑๙๑)

ปรัญญดา (ความเป็นผู้รู้จักบริษัท)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำมีอธยาศัยดีและเป็นที่ไว้วางใจแก่สังคมชุมชนได้เป็น อย่างดี	๓.๗๘	๐.๘๔	มาก
๒. เข้าใจถึงสังคม ชุมชนนั้นๆเป็นอย่างดี	๓.๕๕	๐.๙๘	มาก
๓. สามารถสร้างควมสามัคคีให้เกิดแก่สังคมนั้นๆได้เป็น อย่างดี	๓.๕๐	๐.๙๗	มาก
๔. สามารถประสานงานกับองค์การอื่นๆได้เป็นอย่างดี	๓.๕๘	๐.๙๓	มาก
๕. ผู้นำมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลากรภายในองค์การ และคนทั่วไปได้เป็นอย่างดี	๓.๖๐	๐.๙๔	มาก
รวม	๓.๖๐	๐.๗๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จัก
บริษัท ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๐$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล

(n=๑๙๑)

บุคคลโปรปรียญตา (ความเป็นผู้รู้จักบุคคล)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. สรรหาคนที่มีความสามารถเข้าทำงาน	๓.๓๖	๑.๐๕	ปานกลาง
๒. รู้จักใช้คนให้ตรงกับงาน	๓.๔๓	๐.๙๙	มาก
๓. ให้โอกาสบุคคลทั่วไปเข้าทำงาน	๓.๒๑	๑.๑๗	ปานกลาง
๔. จัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรภายในองค์การสม่ำเสมอ	๓.๒๓	๑.๐๗	ปานกลาง
๕. สามารถใช้คนภายในองค์การได้อย่างเหมาะสม	๓.๓๘	๑.๐๒	ปานกลาง
รวม	๓.๓๒	๐.๘๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคลในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รู้จักใช้คนให้ตรงกับงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๔๓$) ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง ๗ ด้านคือ ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ ด้านความเป็นผู้รู้จักผล ด้านความเป็นผู้รู้จักตน ด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ ด้านความเป็นผู้รู้จักเวลา ด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน ด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล โดยได้จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งและ รายได้ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) โดยได้แสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพะเยา จังหวัดนครสวรรค์ที่มีเพศต่างกันมีภาวะผู้นำเชิงพุทธแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ ระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพะเยา จังหวัดนครสวรรค์โดยจำแนกตามเพศ มีรายละเอียดดังนี้

(n=๑๙๑)

ระดับทัศนคติของ ประชาชน	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ชาย	๓.๖๗	๐.๗๐	๓.๒๔	๐.๐๗๓
	หญิง	๓.๓๐	๐.๖๗		
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล	ชาย	๓.๖๔	๐.๗๐	๒.๐๓	๐.๑๕๖
	หญิง	๓.๒๘	๐.๖๙		
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน	ชาย	๓.๙๑	๐.๖๙	๑.๐๒	๐.๓๑๔
	หญิง	๓.๕๓	๐.๗๑		
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ชาย	๓.๗๔	๐.๖๗	๐.๑๕	๐.๖๙๘
	หญิง	๓.๒๖	๐.๗๒		
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาล	ชาย	๓.๗๖	๐.๖๙	๔.๓๓*	๐.๐๓๙
	หญิง	๓.๓๔	๐.๖๒		
๖. ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ชาย	๓.๗๑	๐.๗๔	๔.๙๒*	๐.๐๒๘
	หญิง	๓.๓๒	๐.๖๓		
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ชาย	๓.๔๕	๐.๘๔	๐.๐๐	๐.๙๔๘
	หญิง	๓.๐๐	๐.๘๙		
ภาพรวม	ชาย	๓.๗๐	๐.๖๑	๔.๒๕*	๐.๐๔๑
	หญิง	๓.๒๙	๐.๕๓		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกันมีระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้รู้จักกาลและความเป็นผู้รู้จักบริษัทแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีอายุต่างกันมีภาวะผู้นำเชิงพุทฺธ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ ระดับภาวะผู้นำเชิงพุทฺธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตาม อายุ มีรายละเอียดดังนี้

(n=๑๙๑)

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปริสรธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๐.๓๘	๓	๐.๑๓	๐.๒๔	๐.๘๖๕
	ระหว่างกลุ่ม	๙๕.๕๔	๑๘๗	๐.๕๑		
	รวม	๙๕.๙๒	๑๙๐			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๐.๑๙	๓	๐.๐๖	๐.๑๒	๐.๙๔๖
	ระหว่างกลุ่ม	๙๗.๐๙	๑๘๗	๐.๕๒		
	รวม	๙๗.๒๘	๑๙๐			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๑.๙๕	๓	๐.๖๕	๑.๒๘	๐.๒๘๓
	ระหว่างกลุ่ม	๙๕.๒๐	๑๘๗	๐.๕๑		
	รวม	๙๗.๑๕	๑๙๐			
๔.ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ภายในกลุ่ม	๐.๓๔	๓	๐.๑๑	๐.๒๒	๐.๘๘๒
	ระหว่างกลุ่ม	๙๖.๐๐	๑๘๗	๐.๕๑		
	รวม	๙๖.๓๔	๑๙๐			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๐.๖๖	๓	๐.๒๒	๐.๔๕	๐.๗๑๕
	ระหว่างกลุ่ม	๙๑.๐๐	๑๘๗	๐.๔๙		
	รวม	๙๑.๖๖	๑๙๐			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๐.๔๖	๓	๐.๑๕	๐.๒๘	๐.๘๔๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๐๑.๔๒	๑๘๗	๐.๕๔		
	รวม	๑๐๑.๘๘	๑๙๐			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๐.๔๗	๓	๐.๑๖	๐.๒๐	๐.๘๙๕
	ระหว่างกลุ่ม	๑๔๔.๗๘	๑๘๗	๐.๗๗		
	รวม	๑๔๕.๒๕	๑๙๐			

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปริสรธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๐.๔๓	๓	๐.๑๔	๐.๓๗	๐.๗๗๔
	ระหว่างกลุ่ม	๗๒.๑๕	๑๘๗	๐.๓๘		
	รวม	๗๒.๕๘	๑๙๐			

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีการศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงพุทธ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ ระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

(n=๑๙๑)

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปริสรธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๐.๗๐	๒	๐.๓๕	๐.๘๔	๐.๔๓๔
	ระหว่างกลุ่ม	๗๘.๕๓	๑๘๗	๐.๔๒		
	รวม	๗๙.๒๓	๑๘๙			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๐.๖๑	๒	๐.๓๑	๐.๘๒	๐.๔๔๑
	ระหว่างกลุ่ม	๖๙.๘๘	๑๘๗	๐.๓๗		
	รวม	๗๐.๔๙	๑๘๙			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๑.๐๘	๒	๐.๕๔	๐.๗๒	๐.๔๙๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๔๑.๒๙	๑๘๗	๐.๗๖		
	รวม	๑๔๒.๓๖	๑๘๙			
๔.ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ภายในกลุ่ม	๐.๓๓	๒	๐.๑๗	๐.๒๔	๐.๗๙๑
	ระหว่างกลุ่ม	๑๓๒.๘๘	๑๘๗	๐.๗๑		
	รวม	๑๓๓.๒๑	๑๘๙			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๐.๓๙	๒	๐.๒๐	๐.๓๕	๐.๗๐๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๐๓.๐๑	๑๘๗	๐.๕๕		
	รวม	๑๐๓.๔๐	๑๘๙			

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๑.๔๖	๒	๐.๗๓	๐.๘๗	๐.๔๒๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๕๖.๔๓	๑๘๗	๐.๘๔		
	รวม	๑๕๘.๘๙	๑๘๙			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๐.๖๓	๒	๐.๓๑	๐.๔๗	๐.๖๒๖
	ระหว่างกลุ่ม	๙๒.๒๕	๑๘๗	๐.๗๑		
	รวม	๙๒.๘๘	๑๘๙			
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๐.๐๐	๒	๐.๐๐	๐.๖๔	๐.๕๓๐
	ระหว่างกลุ่ม	๙๓.๘๘	๑๘๗	๐.๕๐		
	รวม	๙๓.๘๘	๑๘๙			

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงพุทธในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ที่มีรายได้ต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงพุทธ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ ระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

(n=๑๙๑)

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปริยธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๑๔.๕๕	๒	๗.๒๗	๑๖.๘๑**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๘๑.๓๗	๑๘๘	๐.๔๓		
	รวม	๙๕.๙๒	๑๙๐			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๑๗.๓๒	๒	๘.๖๖	๒๐.๓๖**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๗๙.๙๖	๑๘๘	๐.๔๓		
	รวม	๙๗.๒๘	๑๙๐			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๑๓.๐๔	๒	๖.๕๒	๑๔.๕๘**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๘๔.๑๑	๑๘๘	๐.๔๕		
	รวม	๙๗.๑๕	๑๙๐			
๔.ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ภายในกลุ่ม	๑๕.๖๔	๒	๗.๘๒	๑๘.๒๒**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๘๐.๗๐	๑๘๘	๐.๔๓		
	รวม	๙๖.๓๔	๑๙๐			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๑๖.๓๓	๒	๘.๑๗	๒๐.๓๘**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๗๕.๓๓	๑๘๘	๐.๔๐		
	รวม	๙๑.๖๖	๑๙๐			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๓๓.๒๙	๒	๑๖.๖๕	๔๕.๖๓**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๖๘.๕๘	๑๘๘	๐.๓๖		
	รวม	๑๐๑.๘๘	๑๙๐			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๕๙.๒๔	๒	๒๙.๖๒	๖๔.๗๔**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๘๖.๐๑	๑๘๘	๐.๔๖		
	รวม	๑๔๕.๒๕	๑๙๐			

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปริสรธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๒๒.๒๔	๒	๑๑.๑๒	๔๑.๕๒**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๕๐.๓๔	๑๘๘	๐.๒๗		
	รวม	๗๒.๕๘	๑๙๐			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงพุทธ ในอำเภอพะเยา จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันทุกด้าน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในทุกด้าน โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๔ ตารางที่ ๔.๑๔ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) ดังนี้รวมทุกด้าน

(n=๑๙๑)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๔.๐๙	๔.๐๙	๔.๐๑
ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๐๙	-	๐	๐.๐๘*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๔.๐๙	-	-	๐.๐๘
กำนัน	๔.๐๑	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอพะเยา จังหวัดนครสวรรค์ มีภาวะผู้นำเชิงพุทธน้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ด้านความเป็นผู้รู้เหตุ โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๕

ตารางที่ ๔.๑๕ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) ดังนั้นความเป็นผู้รู้จักเหตุ

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๔.๒๓	๔.๒๓	๔.๒๑
ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๒๓	-	๐	๐.๐๒*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๔.๒๓	-	-	๐.๐๒
กำนัน	๔.๒๑	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอ พยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ มีภาวะผู้นำเชิงพุทธรน้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ด้านความเป็นผู้รู้จักผล โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้ ด้านความเป็นผู้รู้จักผล

(n=๑๙๑)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๔.๒๐	๔.๒๐	๔.๑๔
ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๒๐	-	๐	๐.๐๖*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๔.๒๐	-	-	๐.๐๖
กำนัน	๔.๑๔	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีภาวะผู้นำเชิงพุทธร้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ด้านความเป็นผู้รู้จักตน โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๗ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) ดั่งนี้ความเป็นผู้รู้จักตน

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๓.๙๘	๓.๙๗	๓.๘๖
ผู้ใหญ่บ้าน	๓.๙๘	-	๐.๐๑*	๐.๑๒*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๓.๙๗	-	-	๐.๑๑
กำนัน	๓.๘๖	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์มีภาวะผู้นำเชิงพุทธรณ์น้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ โดย
จำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD)
รายละเอียดดัง ตารางที่ ๔.๑๘

ตารางที่ ๔.๑๘ การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) ดังนี้ **ความเป็นผู้รู้จักประมาณ**

(n=๑๙๑)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๔.๑๐	๔.๐๙	๔.๐๕
ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๑๐	-	๐.๐๑*	๐.๐๕*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๔.๐๙	-	-	๐.๐๔
กำนัน	๔.๐๕	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมีในอำเภอ
พยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์มีภาวะผู้นำเชิงพุทธรน้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านและกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ด้านความเป็นผู้รู้จักกาล โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๙

ตารางที่ ๔.๑๙ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) ดั่งนี้ความเป็นผู้รู้จักกาล

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๔.๑๐	๔.๑๑	๓.๙๘
ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๑๐	-	๐.๐๑	๐.๑๒*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๔.๑๑	-	-	๐.๑๓
กำนัน	๓.๙๘	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ มีภาวะผู้นำเชิงพุทธานุภาพมากกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและน้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ด้านความเป็นผู้รู้จักบริษัท โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๒๐ การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดั่งนี้ความเป็นผู้รู้จักบริษัท

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๔.๑๐	๔.๑๐	๓.๙๘
ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๑๐	-	๐.๐๐	๐.๑๒*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๔.๑๐	-	-	๐.๑๒
กำนัน	๓.๙๘	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอ พยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ มีภาวะผู้นำเชิงพุทธรน้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล โดยจำแนกตามตำแหน่งด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๑

ตารางที่ ๔.๒๑ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนั้นความเป็นผู้รู้จักบุคคล

(n=๑๙๑)				
ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน
		๓.๙๓	๓.๙๒	๓.๘๖
ผู้ใหญ่บ้าน	๓.๙๓	-	๐.๐๑*	๐.๐๗*
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๓.๙๒	-	-	๐.๐๖
กำนัน	๓.๘๖	-	-	-

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕**

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ มีภาวะผู้นำเชิงพุทธาน้อยกว่าผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและกำนัน มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๕ ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ที่มีรายได้ต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงพุทธ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ ระดับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามรายได้ แสดงรายละเอียดดังนี้

(n=๑๙๑)

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัจพริยธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๐.๔๙	๒	๐.๑๖	๐.๓๒	๐.๘๑๓
	ระหว่างกลุ่ม	๙๕.๔๓	๑๘๘	๐.๕๑		
	รวม	๙๕.๙๒	๑๙๐			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๐.๑๓	๒	๐.๐๖	๐.๘๔	๐.๙๖๙
	ระหว่างกลุ่ม	๙๗.๑๕	๑๘๘	๐.๕๒		
	รวม	๙๗.๒๘	๑๙๐			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๐.๐๗	๒	๐.๐๓	๐.๐๕	๐.๙๘๗
	ระหว่างกลุ่ม	๙๗.๐๘	๑๘๘	๐.๕๒		
	รวม	๙๗.๑๖	๑๙๐			
๔.ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ภายในกลุ่ม	๑.๔๐	๒	๐.๖๗	๐.๙๒	๐.๔๓๒
	ระหว่างกลุ่ม	๙๔.๙๔	๑๘๘	๐.๕๑		
	รวม	๙๖.๓๔	๑๙๐			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๐.๙๓	๒	๐.๓๑	๐.๖๔	๐.๕๙๓
	ระหว่างกลุ่ม	๙๐.๗๔	๑๘๘	๐.๔๘		
	รวม	๙๑.๖๖	๑๙๐			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๐.๓๓	๒	๐.๑๑	๐.๒๐	๐.๘๙๔
	ระหว่างกลุ่ม	๑๐๑.๕๕	๑๘๘	๐.๕๔		
	รวม	๑๐๑.๘๘	๑๙๐			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๔.๒๐	๒	๑.๑๐	๑.๘๖	๐.๑๓๘
	ระหว่างกลุ่ม	๑๔๑.๐๕	๑๘๘	๐.๗๕		
	รวม	๑๔๕.๒๕	๑๙๐			

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปริสรธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๐.๔๐	๒	๐.๑๓	๐.๓๔	๐.๗๙๔
	ระหว่างกลุ่ม	๗๒.๑๘	๑๘๘	๐.๓๘		
	รวม	๗๒.๕๘	๑๙๐			

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีรายได้ต่างกันมีภาวะผู้นำเชิงพุทธ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔.๔ ปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ ๔.๒๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ ส่วนใหญ่ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ทราบสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงของชุมชนนั้นๆเท่าที่ควร	ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นควรเข้าไปศึกษาปัญหาของประชาชนภายในชุมชนอย่างจริงจัง	๓
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล ลักษณะการทำงานของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน และทำงานโดยไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ที่จะตาม	ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ควรจัดประชุมประชาชนในชุมชนให้ช่วยเสนอแนวคิด เพื่อที่จะพัฒนาชุมชน	๒
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นบางส่วนยังยึดติดกับอำนาจการปกครองสมัยก่อน	ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ควรคำนึงอยู่เสมอว่าเราเป็นลูกหลานชาวบ้าน โดยชาวบ้านเห็นความสำคัญแล้วยกให้เราเป็นผู้นำ	๑
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะไม่คำนึงถึงหน้าที่ที่ตนปฏิบัติและมักจะปิดหน้าตีความรับผิดชอบให้คนอื่น	ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ควรคำนึงเสมอว่าพื้นที่ที่เราทำงานอยู่นี้เป็นผืนแผ่นดินเกิดของเรา เป็นบ้านเกิดของตนเอง เมื่อประชาชนเลือกเราขึ้นมาเป็นระดับผู้นำ เราควรทำงานให้เต็มที่	๒

๕. ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลาอันเหมาะสม ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยึดติดกับเวลาการทำงานเมื่อหมดเวลางาน งานที่ยังค้างคายังไม่เสร็จก็ยังคงค้างอยู่อย่างเดิม	ผู้นำควรตระหนักว่า เวลาทุกนาทีนั้นมีค่า ควรที่เราจะต้องรีบทำงานให้เสร็จ เมื่อไม่เสร็จหรืออยู่ข้างถ้าทำต่ออีกนิด หนึ่งก็จะเสร็จก็ควรจะสานต่องานให้เสร็จในขณะนั้นเลยไม่ควรคำนึงถึงเวลา	๒
๖. ความเป็นผู้รู้จักชุมชน ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นที่บางส่วนรู้จักชุมชนอย่างดี แต่เมื่อเห็นปัญหาของชุมชนกับไม่มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา ทำให้ชุมชนไม่เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น	ผู้นำชุมชนควรประชุมหารือกับประชาชนในเขตที่ตนรับผิดชอบ เพื่อหาแนวคิดที่แก้ไขปัญหาและช่วยกันพัฒนาชุมชนนั้นให้ดีขึ้น	๑
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล ชุมชนบางชุมชนมีปัญหาเกี่ยวกับด้านบุคคลมากพอสมควร โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยของการเที่ยวและอารมณ์รุนแรงชอบมั่วสุมตามสถานที่ต่างๆ	๑. ควรจัดอบรม หรือสัมมนา ให้แก่วัยรุ่นตามความเหมาะสม โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด การมั่วสุม การทะเลาะวิวาท เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ชุมชนมีการพัฒนาและน่าอยู่มากยิ่งขึ้น ๒. ควรปรับพื้นฟูจิตใจให้กับผู้หลงผิด โดยการเขียนป้ายติดตามเสาไฟฟ้าเป็นคำเตือน หรือเป็นคำสอน	๒

๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอยุพะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งประกอบไปด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน จนกระทั่งถึงสังคมให้มีความเจริญรุ่งเรือง แต่การจะพัฒนาสิ่งต่างๆได้นั้น ก่อนอื่นต้องพัฒนาที่ตัวบุคคลก่อน

ฉะนั้นผู้นำชุมชนซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้มีมีการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนโดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

๑. ด้านอัตตัญญา ควรรู้ตน รู้ว่าตนเองมีคุณสมบัติ มีความสามารถอย่างไร และต้องรู้จักพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ผู้นำที่ดีนั้นจะต้องสำรวจอยู่เสมอว่าตนเองมีจุดอ่อนจุดแข็งอะไรแล้วดำเนินการปรับปรุงจุดอ่อนของตน ในขณะที่เดียวกันก็พัฒนาจุดแข็งของตนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ

๒. ด้านกาลัญญา ควรรู้จักเวลา รู้จักเวลาที่ควรประกอบกิจการงานต่าง ๆ หรือทำงานให้ทันกับเวลา เหมาะกับเวลาและรู้คุณค่าของเวลา ผู้นำที่ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องเป็นผู้รู้จักการบริหารเวลาหรือวางแผนให้เหมาะสมกับเวลาอย่างถูกต้อง

๓. ด้านมัตตัญญา ควรรู้จักประมาณ รู้จักความพอดี กล่าวคือ ต้องรู้จักขอบเขตความพอเหมาะในการทำงานในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้น ผู้นำที่ดีนั้นจะต้องรู้จักความพอเหมาะพอควรในการที่จะทำกิจการทุกอย่างให้ลุล่วงไปด้วยดีตามเป้าหมายที่วางไว้

๔. ด้านปริสัญญญา ควรรู้ชุมชน รู้สังคม ตั้งแต่ในขอบเขตที่กว้างขวางจากสังคมโลกสังคมประเทศชาติ ว่าอยู่ในสถานการณ์อย่างไร มีปัญหาอย่างไร จะได้สามารถเข้าใจความต้องการของสังคมนั้นได้ถูกต้อง หรือแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด นอกจากนี้ยังต้องรู้เข้าใจในระเบียบ กฎเกณฑ์วัฒนธรรม ประเพณีของสังคมนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงสถานการณ์ต่างๆ ของสังคมนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง จะได้สามารถนำความสงบสุข สันติสุข ความก้าวหน้ามาสู่มวลชน หมู่คณะและสังคมได้

๕. ด้านธัมมัญญา ควรรู้จักเหตุ รู้หลักการ รู้งาน รู้หน้าที่ รู้กติกาที่มีความเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน กล่าวคือ ผู้นำนั้นจะต้องรู้จักเหตุ รู้หลักการ รู้กฎ กติกาเหล่านี้ให้ชัดเจน เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้

๖. ด้านอัตถัญญา ควรรู้จักผล รู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล กล่าวคือ ผู้นำที่ดีจะต้องรู้จักจุดหมาย หรือเป้าหมายของหลักการที่ตนปฏิบัติ เข้าใจวัตถุประสงค์องค์การว่าจะไปทางไหนเพื่อประโยชน์อะไร เพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างถูกต้องตามเป้าหมายนั้น

๗. ด้านบุคคลปริปริญญา ควรรู้จักบุคคล รู้ประเภทของบุคคลที่จะต้องเกี่ยวข้องด้วย รู้ว่าควรจะปฏิบัติต่อเขาได้ถูกต้องเหมาะสมและได้ผลอย่างไร ดังนั้นผู้นำที่ดีย่อมต้องรู้จักบุคคล รู้ประเภทของบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ในการบริหารงานทุกๆด้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ตลอดจนสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับหมู่คณะและองค์กรได้ตามเป้าหมายที่วางไว้